

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 stycznia 2016 r.,
sprawy **J. P.**,
skazanego z art. 280 § 1 k.k. i in.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w P.,
z dnia 19 maja 2015 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P.
z dnia 19 grudnia 2014 r.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. M. - Kancelaria Adwokacka w P. - kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy) - w tym 23 % podatku VAT - tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 19 grudnia 2014 r., sygn. akt [...], J. P. został uznany za winnego popełnienia dwóch przestępstw z art. 280 § 1 k.k. i

art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. oraz przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 19 maja 2015 r., sygn. akt [...], po rozpoznaniu apelacji wniesionych między innymi przez oskarżonego J. P. i jego obrońcę, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając te apelacje za oczywiście bezzasadne.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 maja 2015 roku wniósł obrońca skazanego J. P., zarzucając rażąco obrazę prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść wyroku, polegającego na obrazie przepisów: art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 427 § 2 k.p.k. w zw. z art. 452 § 1 k.p.k. w zw. z art. 172 k.p.k. w zw. z art. 6 ust. 3 Konwencji Europejskiej; art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k.; art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w P. i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w P. w pisemnej odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego J. P. wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego J. P. jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym, uzasadniającym jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy przypomnieć, że co do zasady, kasację można wnieść tylko od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie (art. 519 k.p.k.), a powodem uzasadniającym jej wniesienie mogą być uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k. lub inne rażące naruszenia prawa, jeżeli mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Oznacza to, że podnoszone w kasacji zarzuty muszą wskazywać na rażące naruszenie prawa, do którego doszło w postępowaniu odwoławczym, co w konsekwencji mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia sądu odwoławczego. Rolą sądu kasacyjnego nie jest bowiem ponowne – "dublujące" kontrolę apelacyjną – rozpoznawanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu pierwszej instancji. Stwierdzenie ich zasadności ma

znaczenie wyłącznie jako racja ewentualnego stwierdzenia zasadności i uwzględnienia zarzutu odniesionego do zaskarżonego kasacją orzeczenia sądu odwoławczego (*zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 1996 r., III KKN 148/96, OSNKW 1997, z. 1-2, poz. 12*).

Powyższe uwagi o charakterze ogólnym należy uznać za niezbędne ze względu na podniesione w kasacji zarzuty, które stanowią próbę skłonienia Sądu Najwyższego do przeprowadzenia ponownej kontroli apelacyjnej orzeczenia Sądu Rejonowego w P. Już na początku skargi kasacyjnej, uzasadniając zarzut naruszenia przez Sąd odwoławczy m. in. art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k., obrońca wskazuje, że naruszenie wskazanych przepisów „doprowadziło do dowolnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji w zakresie sprawstwa skazanego”. Podnosząc tego rodzaju zarzut obrońca jakby zapomina, że z informacji Policji z dnia 27 kwietnia 2015 roku (*k. 1130*) wynikało, iż H. P. przebywa poza granicami RP i nie jest znany termin jej powrotu do kraju. Stosowną reakcją na tego rodzaju ustalenie było natomiast oddalenie wniosku dowodowego o bezpośrednie przesłuchanie ww. świadka w oparciu o przepis art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k., skoro w związku z pobytem H. P. poza granicami kraju dowodu tego nie dało się przeprowadzić. Nie jest jednocześnie wiadome, dlaczego obrońca stawia Sądowi odwoławczemu także zarzut naruszenia art. 427 § 2 k.p.k., w którym ustawa przewiduje wymóg uzasadnienia środka odwoławczego, który pochodzi od oskarżyciela publicznego, obrońcy lub pełnomocnika. Podobnie, zdziwienie budzi zarzut obrazy art. 452 § 1 k.p.k. – uchylonego z dniem 1 lipca 2015 r. – który przewidywał, że Sąd odwoławczy nie może przeprowadzić postępowania dowodowego co do istoty sprawy. Trudno uznać także, aby Sąd *ad quem* naruszył art. 172 k.p.k., skoro konfrontacja jest czynnością fakultatywną, uzależnioną od oceny organu procesowego, który nie ma obowiązku jej przeprowadzenia w każdym wypadku sprzeczności w oświadczeniach dowodowych. Nie ma także żadnych podstaw, by stwierdzić, że w toku procesu – a w szczególności poprzez oddalenie wniosków dowodowych – doszło do naruszenia prawa do obrony skazanego oraz art. 6 ust. 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu obrońcy skazanego wskazać należy, że przepis art. 366 § 1 k.p.k. określa w pierwszej kolejności sposób procedowania przewodniczącego składu orzekającego sądu pierwszej instancji, stąd skarga kasacyjna nie jest miejscem na podnoszenie zarzutu uchybienia temu przepisowi (*zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2015 r., II KK 4/15, LEX nr 1645246*). Co prawda można byłoby zarzucić również obrazę tego przepisu przez przewodniczącego składu orzekającego w drugiej instancji (w zw. z art. 458 k.p.k.), ale w realiach omawianej sprawy skarżący nie wykazał na czym ta obraza miałaby polegać, zwłaszcza gdy w zakresie tego zarzutu wskazuje, że sąd odwoławczy „podzielił dowolne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji”. Nie jest zasadny także zarzut naruszenia art. 7 k.p.k., który może być bezpośrednio stawiany wyrokowi sądu odwoławczego tylko wtedy, gdy sąd ten dokonał samodzielnie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, odmiennie aniżeli uczynił to sąd I instancji albo też przeprowadził nowe dowody w postępowaniu odwoławczym, których następnie dokonał oceny wbrew zasadom określonym w art. 7 k.p.k., co w realiach niniejszej sprawy nie miało miejsca. Czynienie dalszych wywodów w przedmiocie bezzasadności tego zarzutu należy uznać za zbędne, skoro uzasadniając ten zarzut obrońca wskazuje na dowolność poczynionych ustaleń faktycznych.

Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Okręgowy przeprowadził kontrolę instancyjną zaskarżonego apelacjami orzeczenia Sądu I instancji w sposób wszechstronny i wnikliwy. Uzasadnienie zaś orzeczenia Sądu odwoławczego zawiera powody jego rozstrzygnięcia oraz argumentację wyjaśniającą w sposób logiczny i rzeczowy, dlaczego nie podzielono zarzutów i wniosków zawartych w apelacjach oskarżonego i jego obrońcy, nie uchybiając przy tym wymogom określonym tak w art. 433 § 2 k.p.k., jak i art. 457 § 3 k.p.k. W szczególności, odnosząc się do kasacji obrońcy skazanego, wskazać należy, że:

- Sąd odwoławczy wskazał, iż pierwsze chronologicznie zeznania M. Ś. wprost wskazywały na to, że J. P. względem pokrzywdzonego użył przemocy, która ukierunkowana była na zabór w celu przywłaszczenia należącego do niego mienia (*s. 4–7 uzasadnienia*);

- kwestia wiarygodności zeznań pokrzywdzonej H. P. i okoliczności wynikające z tych zeznań zostały przez Sąd Okręgowy wyjaśnione na s. 7–8 uzasadnienia;

- na s. 8–10 uzasadnienia wyroku Sąd *ad quem* wskazał, z jakich powodów uzasadnione było przypisanie skazanemu popełnienia przestępstwa na szkodę J. K. w warunkach współsprawstwa.

Powyższe przesądza o bezzasadności zarzutu naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k.

Nie doszło w przedmiotowej sprawie ponadto do naruszenia art. 410 k.p.k. W tym kontekście przypomnieć jedynie należy, że obraza art. 410 k.p.k. zachodzi wówczas, gdy przy wyrokowaniu sąd opiera się na materiale nieujawnionym na rozprawie głównej oraz gdy opiera się na części materiału ujawnionego. Sam natomiast fakt, że ustalenia faktyczne w danej sprawie mogą zostać poczynione jedynie w oparciu o dowody uznane za wiarygodne, a nie o te, które zostały uznane za niewiarygodne, co jest przecież rzeczą oczywistą, nie oznacza, że sąd orzekający dopuścił się obrazy przepisu art. 410 k.p.k. Powyższej normy nie można bowiem rozumieć w ten sposób, że każdy z przeprowadzonych dowodów ma stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Nie stanowi więc naruszenia tego przepisu dokonanie oceny materiału dowodowego przeprowadzonego lub ujawnionego na rozprawie w sposób odmienny od subiektywnych oczekiwań stron procesowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2015 r., III KK 70/15, LEX nr 1758785).

Uwzględniając powyższe Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że podniesione w kasacji zarzuty miały jedynie na celu zainicjowanie postępowania kasacyjnego i obejście podstaw kasacji z art. 523 § 1 k.p.k.

Nie znajdując zatem podstaw do uwzględnienia wniesionej kasacji, Sąd Najwyższy orzekł o jej oddaleniu, jako oczywiście bezzasadnej, przy czym zwolnił skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążył Skarb Państwa.

O wynagrodzeniu obrońcy z urzędu Sąd Najwyższy orzekł zgodnie z § 14 ust. 3 pkt 1 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia

przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu
(tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 z późn. zm.).

eb